

ROZHOVOR - *Dalibor Borák*

TÉMA - *Jak ušetřit v zimě za teplo?*

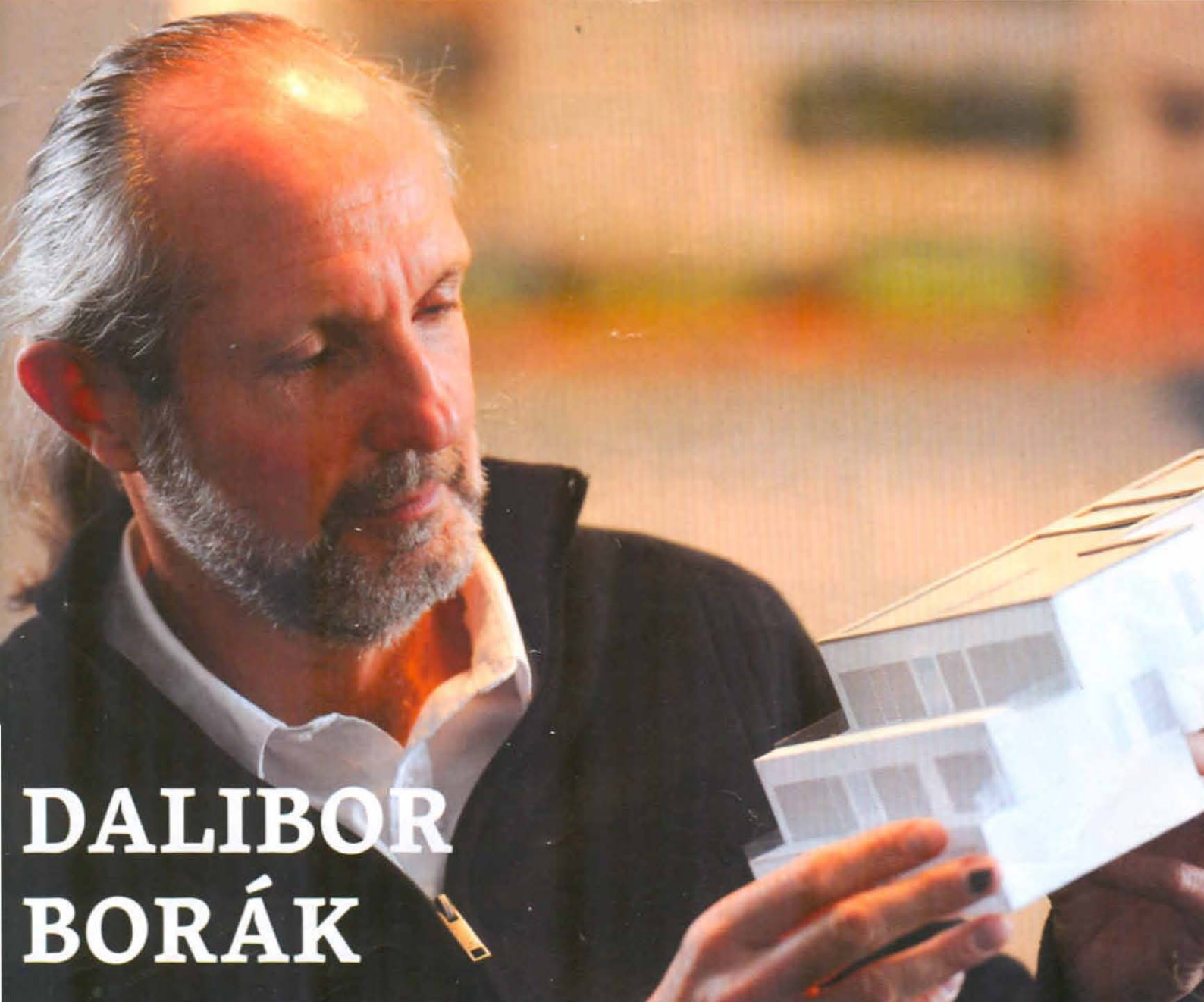
ARCHITEKTURA - *Laboratoř na Orlí v provozu*

PROSINEC 2012 | PILOTNÍ ČÍSLO

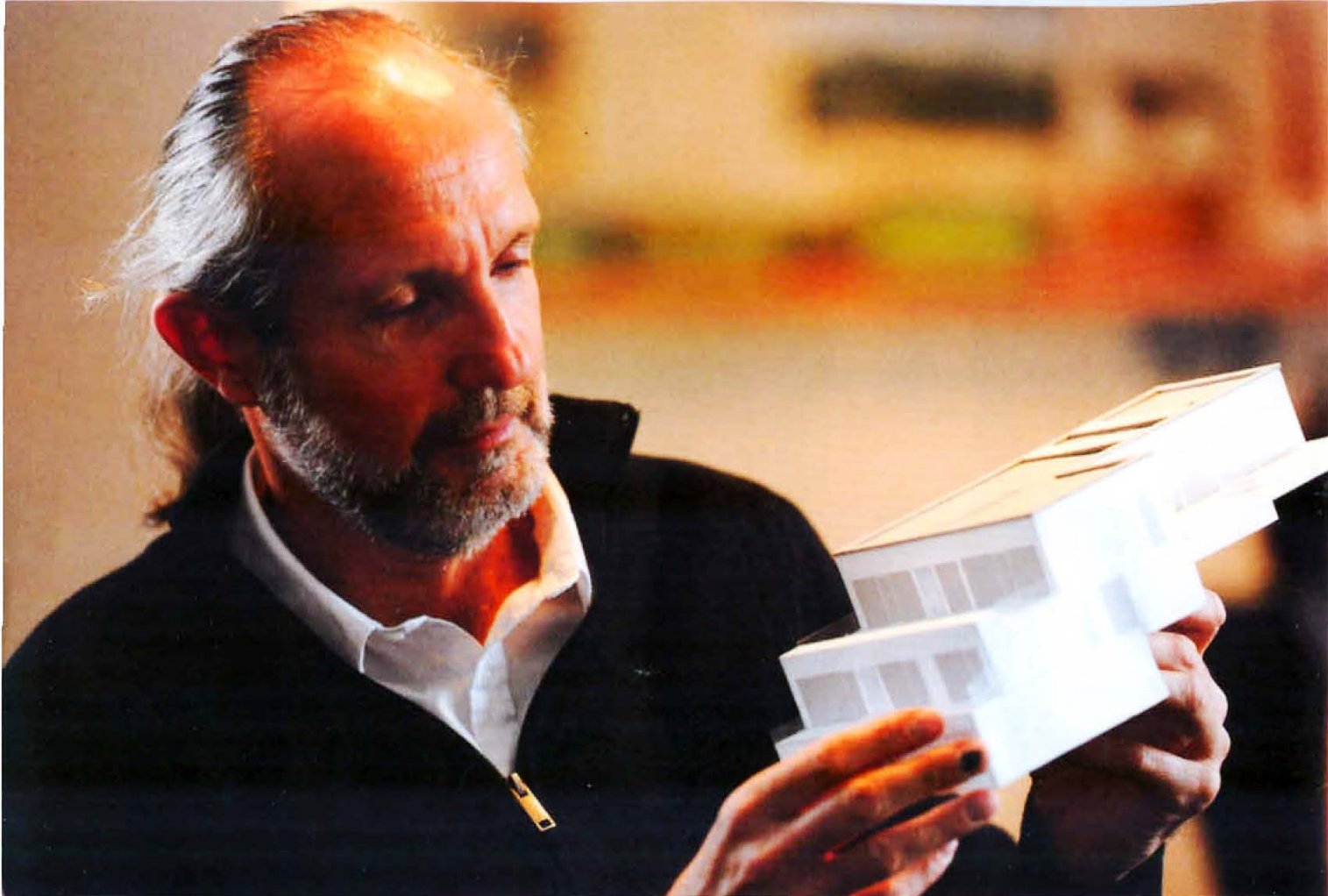
00

ZDARMA

bydlíte*

**DALIBOR
BORÁK**

Dalibor Borák

S brněnským architektem a zakladatelem firmy Dobrý dům jsme si povídali především o pasivních domech, ale také o lidech, kteří je chtějí, anebo jim naopak nedůvěřují...

Již dlouhodobě se zabýváte projektováním domů, které mají velmi nízké nároky na spotřebu energií. Jaké je obecně povědomí Vašich klientů o pasivních domech - vyznají se třeba i v technických detailech, anebo přicházejí s mlhavou představou?

Většina zájemců je velmi dobře připravena, vyhledávají nás lidé, kteří se v branži vyznají a jsou velmi nároční. To nám vyhovuje, nechceme nikoho okrádat, chceme jen dobře dělat to, co umíme. Častými klienty bývají intelektuálové, kteří myslí do budoucna, ale kolikrát nemají k dispozici dostatek peněz na realizaci svých snů a my se jim snažíme umožnit co nejschůdnější variantu. Mnoho lidí ale samozřejmě stále věří některým mýtům spjatým s pasivními stavbami.

A to jsou?

Známostou polopravdou je ta, že pasivní dům je neprodyšný a špatně se v něm dýchá. To se ale týká všech staveb. Především všech domů s novými okny - izolace je možná dokonalá, ale v místnosti se tvoří nezdravý vzduch s přebytkem oxidu

uhličitého, člověk je pak unavený, podrážděný. Musí se větrat. V pasivních domech tento problém velmi efektivně řeší rekuperační zařízení, které naše firma v domech instaluje vždy. Navíc není pravda, že byste si nemohli v pasivním domě otevřít okna. Pokud chcete šetřit, stačí, když je necháte zavřená přes zimu.

Mohl byste jmenovat nějakou konkrétní chybu, kterou lidé při stavbě pasivního domu pravidelně dělají?

Existuje jedna věc, která nemusí být vždy nutně chybou, ale spíše nadstandardní a hlavně nákladnější zbytečnosti. Mnoho lidí si nechá od prodejců techniky „nakukat“, že pro lepší úsporu potřebují ještě to a ono - nakoupí pak vícero zařízení, která už nejsou úplně nutná. O pasivních domech se proto někdy mylně tvrdí, že jsou přetechnizované, tento mýtus ale pramení z pouhé chtivosti prodejců prodat toho co nejvíc a co nejdraž. Zájemce by si skutečně měl nejprve od odborníka nechat poradit, zjistit, co opravdu potřebuje. Jinou věcí je to, že někteří majitelé pasivního domu se snaží žít

ekologicky, a přibližují proto své bydlení konceptu aktivního domu, který si energii vytváří sám - tam už je sofistikovanější výbava zapotřebí.

Jak je to s finanční nákladností - o kolik dražší je pořízení pasivního domu?

Klasicky se tvrdí, že náklady jsou o 10 % vyšší než u domu klasického. Toto srovnání je ale neadekvátní, nelze totiž srovnávat nesrovnatelné. Při stavbě pasivního domu se používají mnohem kvalitnější materiály, proces stavby vyžaduje mnohem vyšší pečlivost. Konkrétní suma za samotný pasivní dům bez teras, přípojek apod. začíná na 3,5 milionech. Levněji to opravdu nelze.

Trváte na jedinečných návrzích, nebo umožňujete i něco jako pasivní dům na klíč?

Právě naše snaha vyhovět i nemovitým vyústila v jakousi skládačku, říkáme tomu dobrý pasivní dům pro nemovitě. Máme k dispozici několik stabilních návrhů, z nichž si může klient vybrat to vyhovující a poskládat si tak dům jako v legu. Tyto

Autorem architektonického návrhu je Ing. arch. Helena Boráková, vizualizace zpracoval Ing. arch. Stanislav Šimoníček.

domy jsou zděné s betonovým stropem, obklad si klient volí sám.

Když už jsme u materiálů, pasivní dům může být postaven z běžných stavebních materiálů, nebo existují určitá omezení? A jste vy osobně nakloněn práci s nějakým konkrétním materiálem?

Vzhledem k zakořeněné české tradici stavíme nejčastěji z cihel. V Rakousku nebo ve skandinávských zemích je tomu jinak, tam se hodně staví ze dřeva. U nás je důvěra ve stabilitu jiných materiálů mnohem menší a my vycházíme zázakazníkům vstříc. Mám ale samozřejmě bohaté zkušenosti s různými materiály. Například základní konstrukce udržitelného domu v Boronce je vystavěna z nepálených cihel a dřeva.

Zmínil jste tzv. udržitelný dům, co jej odlišuje od pasivního domu?

Udržitelný dům je založen na principu obnovitelných, lokálně dostupných zdrojů. Běžně využívá solární energie, je postaven z recyklovatelných materiálů. Právě v udržitelných domech vidím budoucnost. Jsou šetrné k životnímu prostředí, nenarušují okolní krajinu.

Vaše firma Dobrý dům se řídí principem „Navrhni a postav“, domy nejen projektujete, ale také stavíte. Je tento způsob v Česku ojedinělý?

Náš způsob práce je ojedinělý nejen v Česku, například v Rakousku bychom si to jako projektová firma vůbec nemohli dovolit, tam legislativa povoluje jen tříúrovňový model, tedy spolupráci klienta, projektanta a stavební firmy. Často se setkáváme s nepochopením, lidé se bojí nechat všechnu zodpovědnost na jedné firmě. Nechápu, že pokud mají jen jednoho partnera, mohou ušetřit spoustu času, nervů i peněz.

Provádíte i rekonstrukce starších domů?

Určitě. Nabízíme i tzv. expertní činnost. To znamená, že se náš odborník dostaví do již fungujícího domu a navrhne úpravy na míru, které povedou ke snížení nákladů. Stupeň úspory se ale samozřejmě odvíjí od konkrétní situace a finančních možností majitele domu.

Jak se k pasivním stavbám mají veřejné a komerční projekty - projevuje se i v této sféře snaha ušetřit za energie?

V této oblasti vše závisí na osvěcenosti úředníků. Často se ale jedná o boj jedince s větrnými mlýny. Například paní místostarostka Modřic se podařilo vybojovat výstavbu domu pro seniory v energeticky pasivním standardu. My v současné době pracujeme na unikátním projektu v českých Holicích, ZUŠ tu bude mít všechny kvality pasivní stavby.

Vášim nejznámějším projektem v Brně je bytový dům na ulici Milady Horákové, za který jste obdrželi cenu Grand Prix Architektů 2009 v kategorii novostavba a 3. místo v soutěži o titul STAVBA JIHMORAVSKÉHO KRAJE 2008. Plánujete v současnosti další zajímavý projekt v centru Brna?

V centru města momentálně ne, ale naskytne-li se příležitost, budeme jedině rádi. Postavili jsme několik rodinných domů v okrajových městských částech Brna - v Obřanech, Komině nebo v Omicích u Brna. Máme ale zakázky po celé České republice i za hranicemi.

Jste absolventem fakulty architektury v Brně, zajímáte se o kvalitu současné výuky nebo o mladé nadějně studenty?

V současné době se vlastně věnuji hned několika edukativním projektům najednou. Přidali jsme se k projektu „Cesty na zkušenou“, ve kterém je také fakulta architektury - umožníme studentům spolupráci s naší firmou, vyzkouší si tak práci v provozu. Dalším programem, na kterém se podílím, je EdUR, Edukace udržitelného rozvoje - ten by měl účastníkům pomoci zvýšit kvalifikaci a za použití moderní expozice a 3D modelů jim přinést nové informace o výrobcích a technologiích v oblasti udržitelné výstavby.

› Michaela Wronová

DALIBOR BORÁK

(*1959 v Brně) absolvoval Fakultu architektury VUT Brno. V 80. letech byl zaměstnán ve Stavoprojektu Brno v Ateliéru 01 Viktora Rudiše, poté v Druposu Brno v Ateliéru Pavla Šrubaře (jako vedoucí projektové skupiny na architektonických i urbanistických projektech). V roce 1990 založil nejprve firmu „Nový dům“, svou činnost zde ukončil a v roce 2001 založil spolu s Tomášem Dusem a Jiřím Šigutem stavební a projektovou firmu „Dobrý Dům, s.r.o.“. Je předsedou České komory architektů.